

PMTO

- Parent Management Training Oregon

FAKTA // SEPTEMBER // 2007

PMTO er et behandlingstilbud for foreldre til barn mellom 3 og 12 år som viser tydelige tegn på høyt aggresjonsnivå, og som hyppig kommer i konflikt med andre barn og voksne. Modellen understreker innflytelsen de sosiale omgivelsene har på barnets tilpasning.

Grunnantakelsen er at positive foreldreferdigheter kan bedre betingelsene for vekst og utvikling hos barn med atferdsvansker i en familie. Barnet er ikke et passivt offer for manglende foreldreferdigheter, men en aktiv person som bringer sine spesielle forutsetninger, behov og krav inn i spillet med andre.

Problemstillingene bak opplæringen er:

- Hva forårsaker barns antisosiale atferd?
- Hva kan gjøres for å hjelpe familier til å endre denne typen problematferd?

Tryggere foreldrene

Foreldrene får tilbud om opplæring slik at de blir i stand til å snu den negative utviklingen barnet er inne i og fremme barnets sosiale atferd. PMTO-terapeuten møter foreldrene gjennomsnittlig en gang i uken, i fire til ni måneder. Mellom hvert møte skal foreldrene arbeide med en definert hjemmeoppgave. Barna blir aktivt involvert og fortalt om tiltakene. Foreldrene settes inn i alternative og forutsigbare måter å møte sitt barn i hverdagen, og deltar i opplæringen individuelt eller i foreldregrupper.

PMTO legger vekt på innflytelsen av barnets sosiale omgivelser, og på positive foreldreferdigheter. Treningen forsøker å endre fastlåste og skadelige samspillmønstre i familier, og erstatter disse med nye mønstre som fremmer samarbeid og positiv utvikling. Målet er å forandre barnas atferd gjennom nye familierutiner og handlinger. For å klare dette blir foreldrene trent i enkle og tydelig definerte foreldreferdigheter. Dessuten dreier treningen seg om å skape grunnleggende endringer i måten foreldrene uttrykker og håndterer sine reaksjoner og følelser på.

Ros og tydelighet til barnet

Foreldrene lærer å gi barnet tydelige beskjeder på en vennlig måte, oppmuntre og forsterke barnet når det samarbeider. De lærer hvor viktig det er med ros og oppmuntring, og det legges vekt på å tydeliggjøre for barnet hva de voksne ønsker og forventer. Foreldrene får hjelp til å stille tydelige og realistiske krav, til å legge merke til om barnet innfrir kravet eller ikke, og til å bli forutsigbare i sin oppmuntring av samarbeid.

Foreldrene kan sette grenser og følge opp ulydighet med avtalte, milde sanksjoner. Det blir lagt vekt på at grensesettingen skal skje før situasjonen er blitt sterkt emosjonelt ladet. Når barnet blir møtt med denne tydelige og uvante formen for grensesetting, reagerer det innledningsvis ofte med å øke intensiteten i oppførselen som foreldrene forsøker å stoppe. Foreldrene blir forberedt på dette, og trent i å følge prinsippene selv om barnets oppførsel kan bli ekstremt provoserende.

Aktivt samarbeid

I siste del av behandlingen rettes oppmerksomheten mot hva barnet gjør og hvordan det opptrer i og utenfor hjemmet. Ofte vil terapeuten inngå et aktivt samarbeid med foreldre og skole om konkrete, parallelle tiltak på skolen og i forhold til skolearbeidet.

PMTO brukes også i fosterhjem og på barnevernsinstitusjoner. Studier viser at behandlingen og opplæringen medfører betydelig reduksjon av barnets atferdsvansker både i hjemmet og på skolen. Det er påvist positive langtidseffekter av behandlingen både for det aktuelle barnet og søsken. En norsk effektstudie er nylig avsluttet med lovende resultater hvor barnets atferdsproblemer er betydelig redusert både målt gjennom observasjon og svar fra foreldre og lærere.

PMTO i Norge

Målet for implementeringen av PMTO i Norge er å spre kompetansen og gjøre kunnskap om denne metoden tilgjengelig for allmennheten. Implementeringen rettes mot tre nivåer: alle barn, barn som tilhører risikogrupper og barn som allerede har utviklet atferdsvansker. Norge har i dag i overkant av 200 sertifiserte PMTO-terapeuter. De fleste er rekruttert fra psykisk helsevern og barneverntjenestene, men i de seneste årene er det også utdannet terapeuter innenfor de kommunale tjenesteområdene. En viktig forutsetning for å kunne delta i opplæring som terapeut, er at kandidatene har grunnutdannelse enten fra universitet eller høyskole.

Kontaktinformasjon:

For informasjon om PMTO behandlingssteder, kontakt Bufetat: **www.bufetat.no**

For mer informasjon om PMTO som behandlingsmetode, kontakt Atferdssenteret: **www.atferdssenteret.no**

